
Grodzisko Dolne, st. 22, gm. loco, woj. podkarpackie, AZP 101-81/6

Informator Archeologiczny : badania 33, 60-61

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

orkę pozostałości szkieletu. Z zespołem grobów kultury łużyckiej związane są najprawdopodobniej 3 kenotafy. Jeden z nich, obiekt nr 12, to nasyp kamienny analogiczny do formy grobu nr 13, nie zawierający jednakowoż szkieletu. Dwa dalsze obiekty – 6 i 9 – posiadają formę dwóch równoległych do siebie rzędów kamieni wapiennych ograniczających jamę nie zawierającą żadnych materiałów. Pojedynczym znaleziskiem w obrębie badanej partii stanowiska jest – wielofunkcyjny zapewne – piec w formie jamy o kolistym zarysie poziomym i trapezowatym profilu, wyłożonej na dnie warstwą kamieni oraz szamotem z rozbitych naczyń, wylepionych od góry warstwą silnie przepalanej gliny. Materiał ceramiczny z dna pieca pozwala określić jego chronologię na późną epokę brązu lub okres halszacki. Ostatnią fazę okupacji terenu stanowiska wyznacza zespół 3 jam datowanych na okres średniowiecza. W obrębie wykopu natrafiono również na kilka obiektów i kilkanaście jam posłupowych o nieokreślonej chronologii.

Stanowisko znajdujące się w obrębie stoku opadającego w stronę prawobrzeża Nidzicy poddane jest postępującej erozji. Szczególnie zagrożony jest lokalny załom dolnej partii stoku, gdzie założono wykop badawczy. Rangę stanowiska, w odniesieniu do wszystkich wyróżnionych w jego obrębie faz, określić można jako znaczną.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN w Igołomii. Badania będą kontynuowane.

GRABEK, st. 9, gm. Szczerców, woj. łódzkie, AZP 77-48/41

- ślad osadnictwa neolitycznego
- osada kultury łużyckiej
- osada kultury przeworskiej (późny okres wpływów rzymskich)
- osada z okresu wczesnego średniowiecza
- pozostałości osadnictwa późnośredniowiecznego i nowożytnego

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 15 lipca do 15 września przez Ryszarda Pietrzaka (autor sprawozdania, Centrum Badań Archeologicznych Fundacji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu). Finansowane przez Kopalnię Węgla Brunatnego „Bełchatów”. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 3,99 ha.

Prace wykopaliskowe podjęto ze względu na zagrożenie stanowiska rozbudową kopalni węgla brunatnego. Zarejestrowano łącznie 705 wziemnych obiektów kulturowych o zróżnicowanym charakterze (np. piece wapienniki, pozostałości naziemnej budowli słupowej, paleniska, jamy posłupowe, jamy gospodarcze, studnię). Ponadto na około 70% powierzchni zarejestrowano warstwę kulturową, której genezy należy się doszukiwać w osadnictwie ludności kultury łużyckiej. Najbardziej reprezentowane są pozostałości osady ludności kultury łużyckiej oraz osady kultury przeworskiej (późny okres wpływów rzymskich).

Pozyskane źródła archeologiczne związane z tymi dwoma jednostkami kulturowymi wniosą zapewne nowe informacje do stanu badań nad pradziejami na obszarze Kotliny Szczercowskiej.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Fundacji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

Badania nie będą kontynuowane.

GRODZISKO DOLNE, st. 22, gm. *loco*, woj. podkarpackie, AZP 101-81/6

- obozowisko schyłkowopaleolityczne
- obozowisko mezolityczne
- cmentarzysko kultury trzcinieckiej
- osada grupy tarnobrzesckiej kultury łużyckiej

- osada z okresu rzymskiego
- osada z okresu wczesnego średniowiecza (VI i X-XI w.)

Wykopaliskowe badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 9 do 26 września przez dr. hab. Sylwestra Czopka (Muzeum Okręgowe i Instytut Archeologii WSP w Rzeszowie). Finansowane przez WKZ i Instytut Archeologii WSP w Rzeszowie. Czwarty sezon badań. Przebadano powierzchnię 496 m².

Najstarszą fazę osadnictwa na tym stanowisku reprezentują pojedyncze wytwory krzemienne występujące głównie w warstwie kulturowej. Ogółem odkryto 37 obiektów, z których 15 wiąże się z osadnictwem grupy tarnobrzekiej. Były to owalne lub nieregularne w zarysie jamy z niewielką ilością materiału zabytkowego, głównie ceramiki. Na uwagę zasługuje obiekt nr 84 będący grobem kultury trzcinieckiej. Kości zachowały się w stanie szczątkowym. Wyposażenie stanowiło naczynko wazowate na nóżkach „postawione” na glinianym prześliku i gładziku kamiennym. 5 obiektów pochodzi z okresu rzymskiego, w tym częściowo uszkodzona chata mieszkalna z interesującym materiałem zabytkowym (ceramika, prześlik, ostroga, grzebień), który może być odnoszony do okresu późnorzymskiego. W warstwie kulturowej wystąpiły ponadto dwie fibule żelazne o zbliżonej chronologii. Badania tegoroczne przyniosły odkrycie dwóch kolejnych chat będących typowymi dla tego stanowiska obiektami datowanymi na VI wiek. W jednej z nich zaobserwowano dwa poziomy osadnicze. Obiekt starszy to chata z przełomu okresu rzymskiego i wędrówek ludów. Obiekt młodszy możemy datować na okres wczesnosłowiański. Miał charakterystyczny czworokątny zarys i piec gliniany w północno-wschodnim narożniku. W obydwu obiektach poza ceramiką wystąpiły tzw. „chlebki” gliniane.

Najmłodszą chronologię na stanowisku miał wannowaty obiekt wczesnośredniowieczny datowany na X-XI w.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Materiałach i Sprawozdaniach Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego”.

Badania będą kontynuowane

GRÓDEK, st. 1B, gm. Hrubieszów, woj. lubelskie, AZP 87-94/70

- cmentarzisko popielnicowe kultury łużyckiej (epoka brązu)

Badania wykopaliskowe kierowane przez mgr. Józefa Niedźwiedzia (ROBiDZ w Lublinie) miały charakter prac ratowniczych. Trzeci sezon badań, w trakcie którego przebadano powierzchnię 1 ara.

Łącznie odkryto i zadokumentowano 7 grobów popielnicowych kultury łużyckiej i 1 jamowy obiekt nowożytny. Niewielkie i już częściowo zniszczone jamy grobowe zawierały z reguły jedno naczynie – popielnicę. Popielnice reprezentują niemal wyłącznie dwie formy naczyń. Są to naczynia dwustożkowe i esowate garnki, a jedynym wyjątkiem był kubek pełniący rolę popielnicy w grobie nr 48. Dotychczas na cmentarzysku odkryto 52 groby.

Dokumentacja powykonawcza z badań znajduje się w WUOZ Lublin, Delegatura w Zamościu, a materiały zabytkowe zdeponowano w Muzeum im. St. Staszica w Hrubieszowie. Wyniki badań zostały opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t. V, 2000.

Inowrocław, st. 100, gm. *loco*, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 45-40 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Klonówka, st. 46, gm. Starogard Gdański, woj. pomorskie, AZP 19-44/22 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich